NOVEMBER
1 S Vsi sveti
2 Č Spomin ver.dus
3 P Hubert. škof
4 S Karol Bar.
5 N 23. pobink.
6 P Leonard
7 T Vilibrord
8 S Bogomir
9 Č Teodor
10 P Andrej Avell
11 S Sc. Martin
12 N 24. pobink.
13 P Stan. Kostka
14 T Jozofat
15 S Leopold

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 215. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 9. NOVEMBRA — THURSDAY, NOVEMBER 9, 1939 LETNIK (VOL). XLVIII.

Belgija in Nizozemska v konferenci - Tiha borba za Balkan

Nepričakovan sestanek med kraljem Leopoldom in kraljico Wilhelmino. — Možnost, da se je govorilo o vojaški zvezi med Belgijo in Nizozemsko, ali o posredovanju za mir, ali tudi o utrditvi nevtralnosti.

Haag, Nizozemska. — Povod za dosti špekulacije in govorjenja je dal nepričakovani sestanek vladarskih osebnosti obeh sosednjih držav, Nizozemske in Belgije, ki se je vršil tukaj v ponedeljek zvečer in se je nadaljeval v torek dopoldne. Popolnoma nenapovedano za javnost je prispel semkaj v to svrho belgijski kralj Leopold, ki je takoj po prihodu stopil v konferenco z nizozemsko kraljico Wilhelmino. Razgovorom med njima, ki so se vršili za zaprtimi vrati, sta prisostvovala tudi zunanja ministra obeh držav.

Splošno se domneva, da je bil sestanek prirejen za to, da se obe državi sporazumete, kako stališče naj zavzamete spričo nevarnosti, ki preti obema, zlasti pa še Nizozemski, vsled možnosti morebitnega nazijskega vpada. Nekateri napovedujejo, da utegne priti med njima do vojaške zveze, namreč, da boste druga drugi priskočili na pomoč v slučaju napada. Ni pa verjetno, da bi se sklenitev take zveze, ako sploh pride do nje, naznanila v javnost, in sicer vsled tega ne, ker bi ravno to moglo dati Nemčiji povod za napad. Dokler namreč državi vsaj na zunaj nastopate neodvisno druga od druge, bi naziji težko opravičili morebitni napad; kakor hitro pa bi se vojaško zvezali med seboj, bi Nemčija lahko proglasila to zvezo kot naperjeno proti sebi in nastopila.

Druga vrsta ugibanj pa se bavi z možnostjo, da utegnete obe omenjeni vladarski osebnosti skupno nastopiti kot posredovalki za mir in, da se je pri razgovorih sestavil načrt glede tega. Lahko pa je tudi mogoče, da se je glavni pogovor vodil o tem, kako varovati nevtralnost obeh držav, zlasti še, ker se je vršil istočasno s konferenco takozvanih "Oslo držav," ki so se sestale v Kopenhagnu in med katerimi ste tudi Belgija in Nizozemska.

Ker je bil, kakor omenjeno razgovor za zaprtimi vrati, se more o njega poteku le ugibati. Vsi krogi pa so si edini v tem, da so se morale razpravljati kake izredno važne zadeve.

—o—

PROTIJUDOVSKI VPLIV NA ŠKOTSKEM

London, Anglija. — Kakor se glasi poročilo iz Glasgova, Škotska, mora obstojati tamkaj neka protijudovska, nazijsko usmerjena organizacija. Ko so namreč prišli judovski trgovci v glavnem trgovskem delu mesta v ponedeljek v svoje prodajalne, so našli na steklu svojih izložbenih oken vrezana znamenja svastike. Samo na eni cesti se je videlo teh znamenj na 40 oknih. Vrezana so bila tako globoko, da jih ni bilo mogoče izpraskati, in so si morali dati trgovci vdelati cele šipe nove.

SMRT ZNAMENITEGA MOŽA

Župan, ki se je upal pokazati odpor proti Nemcem.

—o—

Bruselj, Belgija. — Na posledicah pljučnice je preminul zadnji ponedeljek župan tukajšnjega mesta, 69 letni Adolphe Max. Dasi je bil le navaden župan, vendar je bilo njegovo ime poznano daleč po svetu in Belgijci so ga imeli v časteh kot posebnega junaka. Proslavil se je ta mož, ki je bil župan skozi 30 let zaporedoma, s svojim neustrašenim nastopom ob času, ko so Nemci med vojno vdrli v Belgijo. Ko je nemški poveljnik stopil v mestno hišo, je z značilno potezo položil revolver na mizo. Župan pa je segel po žepni nož, ga slovesno odprl in ga z enako značilno potezo položil na mizo prav poleg revolverja. To je bil prvi znak, da se Belgija ne bo podala. Župan je bil nato vtaknjen v zapor, a je ušel, in po povratku ga je Belgija obsipala z raznimi častmi.

—o—

SPRAVILI SE BODO NA KOPANJE ZAKLADA

Hollywood, Cal. — Tukajšnja organizacija, Bowl ass'n, je prosila za dovoljenje, da sme na svojem zemljišču kopati "šac." Pred kratkim so se namreč našli neki stari dokumenti, ki označujejo, da so se v pionirskih časih zakopale na zemljišču, ki je zdaj last tega društva, velike množine dragocenosti, zlata, srebra in draguljev. Domneva se, da mora biti ta zaklad vreden okrog $200,000. Oblasti bodo najbrž kopanje dovolile.

—o—

FINSKA POOSTRILA CENZURO

Helsingfors, Finska. — Tukajšnja vlada je zadnji ponedeljek ukrenila nadaljnje varnostne korake za obrambo države, ko so pogajanja s sovjeti še vedno v kritičnem stanju. Odredilo se je namreč, da bodo podvržena cenzuri vsa pisma, brzojavi in telefonski klici v tujezemstvo. Kakor so povdarjali vladni govorniki, se je ta korak storil iz previdnosti, da se prepreči špijonaža.

—o—

NEMCI DOBE VEČ MESA ZA PRAZNIKE

Berlin, Nemčija. — Ministerstvo za živila je objavilo zadnji ponedeljek za Nemce veselo novico, da bo v decembru, v mesecu praznikov, dobila vsaka oseba štiri unče mesa nad določeno kvoto. Sploh bo za štiri mesece, pričenši z 22. novembrom, zvišana mesna kvota za nekaj več kot eno unčo na teden za osebo. Povrhu tega bo vsakdo lahko dobil za božič izredno porcijo riža, za otroke pa se bo v bodoče dovolilo več surovega masla in kakao.

KONFERENCA PRI HITLERJU

Trije voditelji obrambnih sil obiskali Führerja.

—o—

Berlin, Nemčija. — Velika važnost se polaga na konferenco, ki se je vršila pri Hitlerju ta torek. Zbrali so se namreč pri njem trije vodilni možje nemških obrambnih sil, načelnik zračne armade, Goering; vrhovni poveljnik armade, Brauchitsch, in načelnik armadnega štaba, Keitel. Sicer se Hitler razgovarja s temi možmi skoraj vsak dan, je vendar nenavadno, da so bili vsi trije pri njem istočasno. Kakor vsak drugi nenavadni dogodek,se tudi ta smatra, da mora vsebovati kako posebno važnost.

—o—

FRANCOZI KUPUJEJO KONJE V AMERIKI

Chicago, Ill. —Tukaj se nahaja neka komisija, poslana od francoske vlade, katere posel, kot se je izrazil francoski konzul, je ta, da nakupuje za Francijo konje. Dasi v bojih samih konji ne pridejo več v poštev, so pa te živali zelo pripravne zadaj za fronto za prevažanje, zlasti v zimskih mesecih, ko so tla za truke preveč razmehčana.

—o—

AMERIŠKE LADJE OSTALE BREZ DELA

New Orleans, La. — Novi nevtralnostni zakon, ki prepoveduje ameriškim ladjam vstop v morja, ogrožena od vojne, bo brez dvoma, vsaj v začetku, povzročil zvišanje brezposelnosti med mornariškim osobjem. Mnoge ladje bodo namreč morale brezdelno stati v pristaniščih, dokler ne najdejo novih zvez. Tako je v tukajšnjem in v drugih bližnjih pristaniščih nagromadenih okrog 100,000 bal bombaža,katerega prevoz v evropske države, kamor je bil namenjen, je preprečen.

DEVET NAZIJSKIH LETAL IZSTRELJENIH

Pariz, Francija. — Francoski generalni štab je v ponedeljek izdal poročilo o eni največjih zračnih bitk, ki so se doslej še vršile nad zapadno fronto. Kraj, kjer je prišlo do spopada, se ni natančno označil. Bitka pa se je, glasom francoskega poročila, končala s popolnim porazom nazijskih aeroplanov. Vpletenih v njo je bilo devet francoskih in 27 nemških letal. Dasi po številu v premoči, so se morali naziji umakniti potem, ko so na bojišču izgubili devet svojih aeroplanov, dočim so se francoska letala nepoškodovana vrnila.

KRIŽEM SVETA

— Budapesta, Ogrska. — Iz Rumunije je prispel semkaj v ponedeljek F. O. M. Jahn, tamkajšnji poročevalec United Press. Rumunska vlada ga je namreč izgnala, češ, da je pisal članke, ki niso naklonjeni Rumuniji.

— Sofija, Bolgarska. — Nemški poslanik za Turčijo, von Papen, se je na svojem povratku v Ankaro ustavil zadnji ponedeljek tukaj in imel konferenco z min. predsednikom Kiosseivanovim. Dan prej je bil von Papen na obisku tudi v Belgradu.

— Bruselj, Belgija. — Tukajšnji vladni krogi so v ponedeljek zvečer zanikali resničnost vesti, ki so prišle iz Pariza, da je nazijska vlada zahtevala od Belgije zagotovilo, da bo ta ostala nevtralna.

DEKLETA SE UČE LETANJA

Pod vladnih pokroviteljstvom se je v nekaterih dekliških višjih šolah uvedel pouk v letalstvu tudi za dijakinje. Med temi šolami je tudi Lake Erie kolegij v Painesville, O., kjer je bila vzeta gornja slika, ki kaže eno učenk, Barbaro Hilditch, ko se pripravlja, da zavrti propeler.

TRI 'ZAVEZNICE' V BORBI

Med Nemčijo, Rusijo in Italijo se vodi tajna ljuta borba za Balkan,ki se utegne zanj usodno končati.

—o—

Budapesta, Ogrska. — Na Balkanu in na jugovzhodu Evrope sploh vlada vzoren mir. Tako sliko bi vsaj dobil opazovalec, ki bi gledal le na zunanje pojave. V resnici pa se za ta kos Evrope vodi prikrita sicer, toda nič manj ljuta borba med diplomati in notranja napetost je taka, da bi le mala iskrica utegnila zanetiti požar.

Zanimivo je, da se vrši ta borba predvsem med tremi državami, ki bi se morale na podlagi raznih paktov smatrati med seboj neposrednim, ali vsaj posrednim prijateljicam, namreč med Nemčijo in njenima "zaveznicama," Italijo in Rusijo. Vse tri bi rade dobile tukaj nadvlado in druga je ljubosumna na drugo.

Točasno je vpliv Nemčije in Rusije na Balkanu nekako uravnovešen. Zdi pa se, da se je pričel vpliv Rusije ojačevati na račun Nemčije. Naziji vidijo to nevarnost od "prijateljskih" sovjetov, toda točasno te še potrebujejo in se jim boje zameriti s kakim ostrejšim lastnim nastopom. Zato so se obrnili zdaj na italijanske fašiste, naj se ti bolj aktivno udejstvujejo in zaustavijo ruski vpliv. Tako je Italija zdaj s ponovno živahnostjo pričela agitirati za nevtralnostni blok, obsegajoč vse balkanske države.

Rusija te prijaznosti najbrž ne bo mirno gledala in verjetno je, da bo prekrižala načrte obeh držav s kako energično potezo. Tako je mogoče, da bo vpadla v Rumunijo in tej vzela Besarabijo, katera je bila pred zadnjo vojno ruska last. S tem pa se lahko sprožijo nadaljnji dogodki: Bolgarska utegne izrabiti priložnost in vzeti Rumuniji svoje nekdanje ozemlje Dobrudžo, na kar bi znala Turčija napasti Bolgarijo, in ne bilo bi najbrž dolgo, da bi bil celi Balkan v ognju.

—o—

PAPEŽ PRI MAŠI ZA KARDINALE

Vatikan. — V ponedeljek se je vršila v sikstinski kapeli posebna peta maša za vse kardinale, ki so umrli tekom zadnjega leta, med njimi tudi chicaški kardinal Mundelein. Poleg 21 kardinalov in tujezemskih diplomatov se je daritve udeležil tudi papež Pij, sedeč na svojem tronu.

—o—

ŠTIRJE V ENI DRUŽINI UBITI

Wanaque, N. J. — Družino Sheppard je v ponedeljek zvečer zadela usodna nesreča. Avto, v kateri se je vozila, je kolidiral z nekim trukom in pri tem je bila ubita mati, stara 24 let, ter tri mali otroki; mož in en otrok pa sta kritično ranjena.

Iz Jugoslavije

Nasprotniki Dr. Korošca hočejo dokazati, da bi bila avtonomija Slovenije Slovencem v škodo, zlasti v finančnem oziru. — Jugoslovanski škofje se vesele uspehov hrvaškega naroda. — Druge vesti.

O banovini Sloveniji

Ljubljana, 28. okt. —(J.K.) — Dr. Koroščevci nasprotniki v Sloveniji dokazujejo ustmeno in pismeno, da je delo za ustanovitev banovine Slovenije zdrknilo. Oni trdijo, da bi podelitev široke avtonomije Slovenije prineslo Slovencem škodo, zlasti v finančnem oziru. Nasprotniki celo navajajo, da bi bila Slovenija sploh nesposobna za samostojno finančno življenje. Na te trditve pa odgovarja ljubljanski 'Slovenec,' ki piše v današnji številki o delu komisije za prenos pristojnosti na banovino Slovenijo ter pravi: V svojem poročilu je komisija ugotovila, da je Slovenija v finančnem oziru sposobna, če ne bolj, pa vsaj toliko, kolikor banovina Hrvaška. — "Slovenec" na splošno dokazuje, da Slovenija v finančnem oziru ni pasivna.

—o—

Uspehov se vesele

Zagreb, 29. okt. — (J. K.) —V Zagrebu so se več dni vršile seje katoliških škofov Jugoslavije. Zasedanje je končano in škofje so v osmih točkah svojega poročila za javnost na kratko omenili vprašanja, o katerih so se posvetovali. S temi točkami so škofje v poročilu pretresli novo državno ureditev v Jugoslaviji in položaj rimsko-katoliške cerkve po teh političnih izpremembah. Škofje se vesele uspehov hrvaškega naroda, obsojajo pa ob enem dela agitatorjev, ki skušajo tudi cerkvena vprašanja izkoristiti za se. Škofje menijo, da prispeva pomirjenje duhov mnogo h končni rešitvi vseh vprašanj v zvezi s položajem katoliške cerkve. Ob reševanju raznih verskih, cerkvenih in splošnih posvetnih vprašanj, se hoče, kakor je rečeno v poročilu katoliškega episkopata, posvetiti posebna pozornost in izvesti smotreno delo tudi v zvezi z našimi izseljenci. Kako se ima tisto delo v zvezi z izseljenci izvršiti, za sedaj še ni znano, ker ni o tem v poročilu nič podrobnejšega.

—o—

Huda prometna nesreča

Škofja Loka, 9. okt. — Dva mlada profesorja, France Dobrovoljec iz Ljubljane, ki je uslužben na realni gimnaziji v Mariboru, in Lojze Potočnik, v službi na realni gimnaziji v Kranju, tovariša z univerze, sta šla po cesti proti Kranju. Na nekem ovinku sta opazila, da jima naproti prihaja avtobus, pa sta se mu izognila na skrajni rob ceste. V istem času pa je za njima pridrvel tovorni avto, ki je pravilno vozil po desni strani, a je njega šofer opazil, da vozi avtobus, ki je prihajal nasproti, po sredi ceste. V poslednjem trenutku je dognal, da stojita na robu ceste oba mlada profesorja. Takoj je zavrl voz, a zaradi naglega tempa in zaradi razmočene ceste, na kateri zavora ni mogla delovati, je avto zavozil na skrajni rob ceste in s svojim zadnjim delom podrl prof. Dobrovoljca in Potočnika. Udarec je bil tako strahovit, da sta oba profesorja odletela daleč na kup kamenja ob cesti.

Nevarno ranjena so ju prepeljali v bolnišnico. Prof. Dobrovoljec je pri tem dobil hude notranje poškodbe in si zlomil nogo, prof. Potočnik pa je imel hudo poškodovane prsi in obi nogi. Prof. Dobrovoljec je poleg telesnih ran dobil tudi hud živčni napad. Njegovo stanje je prav resno.

—o—

Smrtna kosa

V ljubljanski bolnici je umrla Marija Orehek, zasebnica iz Češnjice, občina Moravče, stara 80 let. — V celjski bolnici je umrl Ivan Oblak, sin posestnice iz Ponikve star 29 let. — V ljubljanski bolnici je umrl Peter Plevel, hišar iz Zaloga pri Komendi star 60 let.

—o—

Glavo si je prestrelil

V studeniškem gozdu so našli nabiralci suhljadi mrtveca, ki je imel prestreljeno glavo, ob njegovi strani je pa ležala puška, katero je še držal v roki. V njem so prepoznali 36 letnega Franca Sterma iz Maribora, ki je delj časa živčno bolehal.

—o—

Vol poškodoval posestnika

Janez Lah, 38 letni posestnik iz Biča, občina Sv. Bolfenik v Slovenskih goricah, je imel opravka pri posestniku Janezu Muršcu v isti vasi. Ko je stopal mimo vola, ga je ta naenkrat prevrnil in ga pri tem hudo poškodoval po glavi ter mu zlomil desno ključnico.

Družinsko Pratiko

za prestopno leto **1940**, smo pravkar prejeli.

Letošnja Pratika ima 16 strani krasnih slik o krasno uspelem kongresu Kristusa Kralja. — Vrlo znamenit je članek v Pratiki: "Glejmo jasno!" — Sploh v Pratiki je vse zelo zanimivo. Naročite si jo takoj, dokler je na roki.

Stane s poštnino
25 CENTOV

Naročila sprejema:
Knjigarna
AMER. SLOVENEC,
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, poneljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.
Published by:

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Zanimivo pismo

Uredništva časopisov prejmejo mnogo pisem od svojih čitateljev in naročnikov. Mnogo izmed teh je vrlo zanimivih. Mnogo pa seveda tudi takih, ki ne zaslužijo upoštevanje.

Pred nami je pismo, ki ga je napisala okorna roka. Baš zato je še posebno zanimivo. Saj kaže, da se tudi preprosti ljudje živo zanimajo za naše javne zadeve in da vrlo bistro gledajo na vse naše slovenske aktivnosti in vsa naša gibanja. Iz vsebine njegovega pisma vemo, da ne želi, da bi objavili tudi njegovo ime, saj je omenil: to je pisano le za vas v uredništvu, ne za javnost. Torej nimamo pravice objaviti njegovega imena, ne odkje prihaja. Ne bo pa zameril, če ponatisnemo tisti del pisma, ki se nam zdi važen in pomenljiv. Tako-le piše le:

"Ko pošiljam za obnovitev moje naročnine za list A. S. naj pripomnim, da mi nekateri članki v vašem listu prav ugajajo. Jako dober in lep nauk ste objavili pred nekaj tedni, ko ste zapisali, da naj slovenska mladina ne pozabi, da je slovenska in da naj se med seboj podpira. Prav ste zapisali, ko ste nam Slovencem sploh povdarili, da smo se dolžni med seboj podpirati. Ko bi si naši ljudje le to k srcu vzeli. Jaz sem v businessu že dolgo let. Mnogim sem pomagal na razne načine. Ne vem kolikim sem bil za pričo, ko so iskali državljanski papir. Kolikim sem pomagal v raznih sitnih slučajih iz zagat. Pa največ taki, ki sem jim dobrote izkazaval, me ne poznajo, kadar kupujejo stvari, ki jih prodajam jaz. Veste to me boli. In ko sem bral pred par dnevi tisti članek v vašem listu, ko pišete, da Slovenec bi ne smel nikdar Slovenca prezreti, sem sam pri sebi rekel, dobro je zadel, ali kaj bo pomagalo. Naši ljudje so v takih zadevah slepi in nezavedni. Jaz imam mnogo dokazov za to."

Ostali del pisma je manj važen. Ta del, ki ga objavljamo se nam zdi pa vrlo važen. Ponovimo, kar je zapisal: "Naši ljudje so v takih zadevah slepi in nezavedni. Jaz imam mnogo dokazov zato." — Ali ni to huda obtožba? Vsekakor je. "Slepi in nezavedni!"

Morda naročnik preostro sodi, prečrno gleda. Mogoče. Mogoče, da ima v njegovem lastnem slučaju res dokaze zato. Mogoče je tudi, da je sam kriv v gotovi meri tega, kar drugim pripisuje. Lahko je tako, ali tako. Toda obtožba je tu in na obtožbo gledamo. "Slepi in nezavedni!" — tako je zapisal.

Pred kakimi desetimi leti je dospel v Chicago živahen jugoslovanski diplomatski uradnik. Bil je rodom Hrvat, toda mož širokega obzorja in velik Slovan. Ob neki priliki je govoril prav zanimivo: "Jugoslovani v Chicagi in okolici predstavljamo ogromno moč. Ta moč je nekaj vredna za vas, če jo znate izkoristiti. Izkoristite jo pa lahko v tem, da se med seboj vsepovsod vzajemno podpirate. Jugoslovani imate med seboj vse vrste obrtnike. Mesto, da podpirate Irce, Nemce, Poljake in druge, zakaj bi ne podpirali raje svoje ljudi. Rabiš obleko, čevlje, ali kaj drugega. Si popravljaš hišo, gradiš novo hišo, kupuješ to ali ono, zakaj si vsega tega ne nabaviš pri svojem človeku Jugoslovanu? Zakaj raztresaš svoj denar med tujce, ki ga znajo le jemati, nazaj pa nikoli dati?" — Vsaj na mene so tiste besede naredile takrat mogočen utis. Zdi se mi, kakor bi ga čul še danes, tako so se mi utisnile tiste njegove besede. Ko sem prebral zgoraj citirane besede naročnika, so se mi te besede zopet pojavile v živem spominu.

Slovenci smo v prvi vrsti dolžni gledati le na svoj ožji krog. Ali smo res taki? Ne škodi, če si v tem oziru malo izprašamo vest. Ne samo nekateri, ampak vsi. Potem pa skušajmo popraviti med seboj vse, kar nas pači v tem oziru. To velja enako za trgovce, obrtnike in profesionalce, kakor za odjemalce. Prvi naj gledajo, da bodo narodu nudili v vsakem slučaju solidno in pošteno postrežbo, odjemalci pa naj ne pozabijo, da so kot Slovenci dolžni v prvi vrsti upoštevati lastne slovenske trgovce in obrtnike. Če pa pridejo vmes kake malenkosti in nesporazumi, pa bomo toliko možati, da si jih odkrito povemo med seboj, napake popravimo in slovenska vzajemnost radi malenkosti trpeti ne sme.

Slovenci smo v primeru z večjimi narodi majhni po številu, pa tudi majhni po imetju. Več je med nami ubogih in preprostih, kakor bogatih. Toda vsi se oblačimo, vsi jemo, vsi kupujemo svoje potrebščine, če tudi skromne in priproste, nekaj le izdamo za nje. Zakaj bi torej ne upoštevali in mislili na slovenske trgovce in obrtnike, kada kupujemo svoje potrebščine. Slovenski denar, kjerkoli mogoče naj ostane med Slovenci. Če bomo ravnali tako, nam ne bo mogel nihče očitati nezavednosti in slepote.

"Svoji k svojim!" je vrlo pomenljivo geslo. Drugi narodi se ga mogočno drže in ga izvajajo vsepovsod, zato napredujejo gospodarsko, narodno, politično in kulturno. Zakaj bi ga ne izvajali tudi mi Slovenci? Ali ni žalostno za nas, da marsikje slovenski trgovci in obrtniki propadajo, ali pa v brezdelju životarijo, mi pa nosimo svoj denar tujcem? Ne bo nam v škodo, če resno razmišljamo o tem!

KAJ JE NOVEGA NA HIBBINGU?

Hibbing, Minn.

Zadnjič smo brali, da so imeli na Eveletnu že sneg. Tudi pri nas je pobelil že parkrat in zopet izginil. Imeli smo pa zatem par lepih dni takozvanega indijanskega poletja.

Tukajšnja katoliška župnija, v katero spadajo različne narodnosti se pripravlja že dalj časa, da si zgradi novo farno cerkev, ki bo pravi kras za naše mesto in vso okolico. Na tej župniji deluje kot pomožni župnik č. g. Father Papeš, rodom iz Elya, kjer ima še žive starše. Slovenci smo gospoda zelo veseli, ker to da zlasti starejšim priliko do slovenskega spovedovanja, itd. Da bi le med nami dolgo ostali.

Kakor drugod po Messaba ranču se tudi tukaj pripravljamo na volitve. Prijavljanje kandidatov za razne urade so se zaključile že zadnje soboto 4. novembra. Primarne volitve bodo 24. novembra in končne splošne volitve pa dne 5. decembra. Za županskega kandidata je postavila Unity stranka zopet sedanjega župana Walter Horna. Slovani smo pa postavili svojega kandidata, ki je popularen tudi med drugimi narodi in to je naš rojak I. R. Golob, ki kandidira na neodvisnem tiketu. Slovenci se opozarjajo, naj svojega rojaka na volilni dan ne pozabijo.

Mnogo rojakov, ki je kedaj obiskalo naše mesto je videlo največji rudnik na ranču, ki se nahaja na severni strani mesta. Rudnik je odprt in nudi krasni razgled po svoji obsežni jami, kjer parne lopate kopljejo in nalagajo rudo. Zdaj je tod zaposleno le pičlo število rudarjev, odkar so v rudokop postavili parne lopate. Preje pa je tu delalo in si služilo kruh na tisoče in tisoče rudarjev, vedno mnogo Slovencev. Dela jih še nekaj, a ne toliko kot nekdaj. Ker se pa na severni strani mesta rudnik vedno širi proti jugu, zato se mora severna stran mesta Hibbinga počasi umikati. Rudarska družba kupuje že več let stalno posestva in zemljišča. Prebivalci se iz njih izselijo, družba pa po potrebi razširja rudnik. Med temi, ki bodo zdaj na vrsti na severni strani mesta bo tudi več naših slovenskih rojakov.

Naj za enkrat zadostuje. Pozdravljam vse čitatelje tega našega priljubljenega slovenskega lista in mu želim obilo novih naročnikov.

Poročevalec

—o—

DOLENJSKE NOVICE

Iz Temeniške doline

Prihodnje leto dobijo v Krškem prepotreben nov most čez Savo. Graditev mostu je že zagotovljena in vsa denarna sredstva tudi že dovoljena, za kar se je največ prizadeval minister dr. Krek in naše banska uprava. Ker je Sava pri Krškem precej širska, bo stala zgraditev mostu več milijonov.

O letošnji izborni sadni letini v naši državi, sem že parkrat pisal. Naj dodam tu še nekaj podatkov iz naših južnih krajev, kakor so poročali časopisi. V Hrvatskem Zagorju že več desetletij niso imeli tako izvrstne letine sliv (češpelj) kakor letos. Ker k njim ni kupcev za slive, kuhajo kmetje žganje sami in ker je tudi žganja preobilo, plačujejo kupci za posodo okoli 300 litrov 40 do 50 din. Jabolka pa, boljše vrste kg po 80 par do 1 din 25 par.

Zeniški okraj v Bosni bo dal letos, kakor računajo, sam do 800 vagonov sliv. Slive prodajajo kg po 50 par — ½ din.

Tudi v vsi Slavoniji so obrodile slive letos izredno dobro, tako da jih prodajajo kg po 25—50 par, a slivovko pa liter po 4 din. Res nezaslišano.

Tudi vinogradniki pričakujejo letos prav dobro kapljico, ker je vreme trti skoraj vse leto tako dobro ugajalo. Pravijo da bo kakovost vina tako dobra, kakor je bila v znanem dobrem vinskem letu l. 1917. Le žal da smo imeli zadnja 2 dneva septembra že mraz ali slano, 29. smo imeli zjutraj — 3 C, mraza, 30. pa — 2C. Ta hudi mraz ali slana je silno škodila posebno ajdi, ki je ravno letos prav lepo kazala, in ker je za slano pa še skoraj 14 dni deževalo, jo je pa še skoraj neprestano deževje še bolj uničilo, tako, da mnogi še semena ne bodo dobili. Nekatera še ni bila zrela, vsaj so nekatere se cvetele, katere so bile pa zrele, so pa klile, ker obilno deževje ni dopustilo, da bi jo mogli ljudje požeti in domu spraviti. Preobilo deževje je pa škodovalo tudi grozdju, ki je začelo gniti, in so marsikateri v dežju trgali.

Na Mikotih pri Raki je odšel v večnost Rok Butolin.

V Škocjanu pri Mokronogu pa je po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspal Franc Kirar iz Grmovelj. Bil je dober krščanski mož in skrben družinski oče. V Boštanju ob Savi pa so v nedeljo 10. sept. pokopali dobrega in vernega moža Antona Judeža iz Kompolja, ki je bil lep izgled. 16. sept. pa so pokopali Ivana Zakrajška iz Boštanja. V sredo 4. okt. pa so izročili materi zemlji Ano Lisec iz Preske, ki je umrla po dolgotrajni bolezni.

2. okt. pa se je preselil v večnost gostilničar na Uštjih Albin Grčar v Šmartnem pri Litiji.

V petek 13. okt. je umrl v Kočevju Kočevski dekan in župnik g. Ferdinand Erker v 74. letu svoje starosti po desetdnevni bolezni. Bil je tudi častni kanonik ljubljanskega kapitlja. Bil je sin nadučitelja v Stari cerkvi pri Kočevju. Njegova prva služba je bila v Škofji Loki, kjer je ustanovil društva rokodelskih pomočnika. Od tu je bil prestavljen v Št. Vid nad Ljubljano. Leta 1901 pa je postal župnik in dekan v Kočevju, kjer je služboval celih 38 let. Tu je dovršil in opremil v prvi vrsti veličastno romansko župno cerkev. Tik pred smrtjo pa se je lotil ob velikih lastnih denarnih žrtvah slikanja notranjščine župne cerkve.

Naj omenim tu glede preobilne sadne letine in posebno sliv (češpelj,) kar p o r o č a "Slov." iz Belgrada, da je ta predobra letina mnogim krajem, posebno v Bosni, v nesrečo, kakor sporočajo tamošnji časopisi. Ti poročajo vsak dan o nevarnih pobojih vsled pijanosti, pa tudi o smrtnih slučajih. Pri takem tepežu je bilo v nekem bosanskem kraju udeležanih 70 od slivovke pijanih oseb. Od teh je bilo 11 ubitih, več ko 30 pa ranjenih. Neki list je poročal, da je na ta način od začetka obiranja sliv pa dozdaj že 110 ljudi izgubilo življenje. — V vasi Lubocka pri Osijeku pa je umrlo 6 letno dekletce, ki je bilo samo doma in našlo steklenico slivovke, katere se je prenapila in je umrla vsled zastrupljenja z alkoholom.

Letos sem opravil na Zaplazu do danes že 30. sv. maš, od teh več tudi iz Amerike, kar nam spričuje, kako veliko zaupanje imajo ljudje do zaplaške Matere božjo in kako mnogim pomaga, ki se zatekajo k njej v različnih nadlogah, posebno v bolezni. Lani pa sem jih opravil vse leto 23. Zdaj pa imamo do nov. leta še pol tretji mesec.

Ivan Šašelj

—o—

Prireditve ki so oglašane v "Am. Slovencu" so vedno uspešne.

PROŠNJA SLOVENSKI IN HRVATSKI DUHOVŠČINI

Lemont, Ill.

Trideset let je že preteklo, odkar nas je Bog poklical v Ameriko, da pomagamo vzgajati mladino naših izseljencev. Dolgo smo bili brez lastnega doma. Pred 15 leti smo kupile malo farmo z enonadstropno hišo, kateri smo prizidale kapelo in par sob. Ker nas je Bog blagoslovil z ameriškim naščajem — veliko slovenskih in hrvatskih mladenk se nam je pridružilo — nam je postal dom pretesen. Povrhu smo pa dobile že veliko prošenj in jih še dobivamo — če bi mogle sprejeti to ali ono žensko, tega ali onega ostarelega moža pod streho in v oskrbo. V hišo, kot jo imamo sedaj, res ne moremo sprejeti žive duše saj se še same skoro obrniti ne moremo v njej. A če bi nam bilo mogoče postaviti nov poslopje, potem bi pa že mogle odpreti vrata starajočim se ljudem in jih sprejeti v oskrbo. Gotovo bi se pri nas čutili kot doma, saj vse znamo slovensko in hrvatsko — še naše tukaj rojene sestre so zmožne materinščine. Bili bi med svojimi.

In smo si mislile: Sedaj ali nikoli, je čas, da se obrnemo s prošnjo do naših ljudi, da nam pomagajo. Dve sestri sta se prostovoljno javili, da bodo prevzeli precej težko delo! Hoditi od naselbine do naselbine, od hiše in do hiše in zbirati za naš dom. Seveda imamo tudi same že nekaj prihranjenega. Z božjo pomočjo upamo, da bomo uspele, posebno še, če nam bo naša častita duhovščina naklonjena in nam bo šla na roko. To pa že kar naprej vemo, da nam bo, saj nam č. gospodje župniki dosedaj še nikoli niso odrekli nobene prošnje.

Ponižno torej prosimo č. gospode župnike, kadar bosta naši sestri prišli v naselbino, da bi bili tako ljubeznjivi in ljudem priporočili našo nujno in za ves izseljeni narod tako važno zadevo. Vemo da so naši ljudje ubogi in da imajo č. gospodje župniki velike skrbi in stroške pri farah, a če ljudje kaj malega dajo, v naš namen, bo ta malenkost gotovo klicala božji blagoslov tudi nad župnijo. Torej še enkrat lepo, zelo lepo prosimo častile, slovenske in hrvatske gospode duhovnike naklonjenosti in sodelovanja.

Sisters of St. Francis,
7 A R. 1

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Na obisk

Calumet, Mich. — Tukaj dobro poznana vdova Mrs. Joseph Vertin je pred kratkim odpotovala v Chicago, Ill., da tam obišče svoje rojake in prijatelje. Rojaki ji žele srečnega povratka.

—

Podlegel

West Allis, Wis. — Zadnji teden je bil iz tukajšnje slovenske cerkve Marije Pomoč Kristjanov pokopan rojak Mr. Frank Krivitz, ki je bil dolenjski rojak. Previden s sv. zakramenti za umirajoče je podlegel srčni bolezni. Pokojni je prišel v Milwaukee leta 1902 in je 20 let vodil grocerijsko trgovino na West Allis, zadnjih deset let je pa vodil gostilno. — Zapušča soprogo Josephino, sina Franka, hčer Josephino por. Streicher, sestre Anno Javornik in tri vnuke ter mnogo prijateljev.

—

Nov grob v Clevelandu

Cleveland, O.— V Warrensville bolnišnici je umrl rojak J. Vidgoy, v starosti 81 let. Doma je bil iz vasi Primskovo na Dolenjskem in je prišel v Ameriko pred 45 leti. Zapušča tukaj dva sina in eno hčer, v državi Kansas pa brata. V stari domovini soprogo in hčer. Pokopan je bil iz cerkve Marije Vnebovzete na pokopališče sv. Pavla zadnji četrtek.

—

Slovenska učiteljica voditeljica dramatike

Eveleth, Minn. — Pod vodstvom učiteljice tukajšnje Junior High School, Miss Jennie Kastelic,hčerke navdušene zastopnice "Am. Slovenca," Mrs. Johane Kastelic, se pripravlja krasna igra "Peace in No Man's Land." V igri je poleg drugih tudi več slovenskih dijakov. Za slovensko javnost je to vsekakor pomenljivo, saj kaže, kako se naša mlada generacija udejstvuje v vseh vodilnih krogih te dežele.

—

Slovenci in politično življenje v Minnesoti

Chisholm, Minn. — Dne 21. novembra bomo imeli v tem mestu primarne volitve. Zaključek prijav bo v petek 11. novembra. Kandidature za mestne sodnika so priglasili tudi naši slovenski kandidatje in sicer: Mr. Jacob Gerzin, Mr. Jože R. Kuzma, za posebnega sodnika pa sta se prijavila rojaka Mr. Frank Zgonc in Mr. John Lamuth, st. — Za mestne aldermane so pa prijavili kandidature: V drugi wardi Mr. Valentine Lesnak, Mr. Anthony F. Dren, Mr. Matt Frankovič in Mr. Jožef Lukanič. V tretji wardi Mr. Frank A. Kočevar, in v četrti wardi rojak Mr. Leo Baudek, Mr. Štefan Karakaš in Mr. Pete Hudukovič. To so Jugoslovani, druge ne navajam. Jugoslovani, glejmo, da bomo volili svoje ljudi!

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE (101)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Naj bogovi imajo usmiljenje z vama obema," je zastokal častnik, ki je poveljeval Tarzanu in Valthorju, da sta na strog ukaz kraljice Menofre morala nastopiti pot v areno, kjer bosta končno uničena na povelje Menofre. Ljudstvo je utihnilo, kajti junaški Tarzan si je pridobil njih priznanje.

Ko sta Tarzan in Valthor prišla v areno, je Valthor pograbil Tarzana za močno roko in rekel: "Želel bi, da bi bil ti bolj dobrodošel v slonokoščenem mestu kot si, toda usoda je proti tebi." "Končno", reče Tarzan; "se zopet vidiva, kaj ne in kar je še več, tudi mrtva še nisva, ali ne?!"

"Nisva še," ponovi Valthor in nadaljuje žalostno; "toda kmalu bova." Tarzan prikima. "Zdi se mi, da imaš najbrže prav." "Ali nimaš ti nikakih nadaljnih načrtov?" vpraša Valthor. "Ne," odvrne Tarzan. Čez čas pa z nasmeškom reče: "To dobro vem, da slona nikakor ne morem vreči v Menofrino ložo."

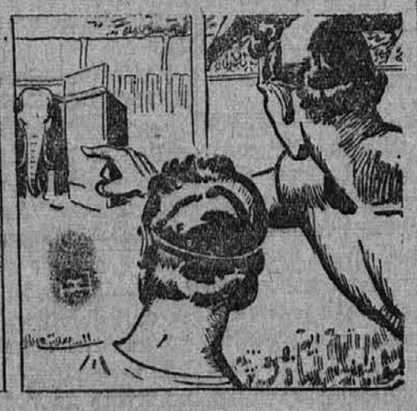

"Ne tega," reče Valthor. "Poznam ga. In jaz sem tudi pomagal, da smo ga vjeli. To ti je pravi vrag in kako je močan. Poleg tega pa silno sovraži vsakega, ki se mu približa. Najbrže ga bodo po današnjem dnevu ubili." — "Poglej," pravi Tarzan; "sedaj že odpirajo vrata. Slon že prihaja!"

POZOR! Poglej na številko poleg svojega imena. Ako ti je naročnina potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

P. KAZIMIR ZAKRAJŠEK SREČNO DOSPEL DOMOV

Ljubljanski "Slovenec" prinaša poročilo o potovanju preč. g. p. Kazimirja Zakrajšeka, podpredsednika Rafaelove družbe v Ljubljani, ki se je mudil v avgustu in septembru med nami v Ameriki. Med drugim opisuje preč. gospod svoje potovanje tako-le:

"Vso pot smo imeli vreme vprav sijajno in morje gladko kot steklo. Do Azorskih otokov ni bilo nobenega razburjenja. Na Azorskih otokih smo pa dobili na parnik okrog 50 Kitajcev z nekega angleškega parnika, katerega so Nemci par dni prej v bližini potopili. Bil je žalosten pogled na te prestrašene ljudi, ki so pod vtisom prestanega strahu kazali vidna znamenja skrajnega razburjenja. Nemška podmornica jim je dala časa sedem minut, da so se prepasali z rešilnimi pasovi in poskakali v vodo. Podmornica je sama poklicala SOS na pomoč. Neki holandski parnik jih je pobral in pripeljal na San Miguel, kjer jih je naša "Vulcania" sprejela do Lisbone. Na parniku smo imeli tudi okrog 30 nemških mornarjev, ki so se hoteli skozi Italijo vrniti v Nemčijo. Že v New Yorku smo se začeli bati težav zaradi tega. Toda v Lisboni so jih izkrcali, da so odšli z zrakoplovom v Nemčijo. V Gibraltarju nas je pa ustavila angleška bojna ladja in preiskala ves parnik, kar nam je vzelo šest ur časa. Več podmornic je krožilo okrog naše ladje. Bili smo razburjeni v pričakovanju, kaj se bo zgodilo. Komaj smo dobro to prestali, vidimo, kako v naglem diru hiti proti našemu parniku francoska bojna ladja. Nova razburjenja na parniku. Tudi več podmornic je bilo opaziti v bližini. Signali na obeh parnikih so se vrstili tako, da sta se parnika med seboj z znamenji pogovarjala. Vsi potniki smo prihiteli na krov in opazovali ta razgovor v napetosti, kako se bo končal. Po četrt uri pa francoska ladja mirno odplove. Videli smo v Sredozemskem morju še več drugih bojnih ladij različnih narodnosti. V Lisboni smo dobili na parnik tudi okrog 40 dalmatinskih mornarjev z jugoslovanskega parnika, ki je peljal v Anglijo žito. Toda mornarji so se zbali in odpovedali službo in se vračali na našem parniku domov. Parnik smo videli stati v Lisboni. Sploh smo videli od Azorov naprej več jugoslovanskih parnikov. Sicer pa je bila vožnja zelo prijetna zaradi lepega vremena. Z istim parnikom se je vračala z vizitacije po Ameriki tudi vrhovna predstojnica šolskih sester iz Maribora, ki je morala prav tako prekiniti svojo vizitacijo."

"Slovenec" sam dostavlja k poročilu tako-le:

Gospod župnik se je vrnil živahen in vesel, poln navdušenja za ameriško Slovenijo, kjer je zlasti oživel delovanje Družbe sv. Rafaela in Izseljeniške zbornice, katere važnosti se ameriški Slovenci mnogo bolj zavedajo ,kakor pa mi tu doma.

—o—

SONCE, VIR ŽIVLJENJA

Že v najstarejših časih so živela ljudstva, ki so častila sonce kot božanstvo. Čutila so, da zavisi vse njihovo življenje od njega, zato so ga molila. Današnji človek pa večinoma ne sluti, kako hvaležen bi moral biti viru svetlobe in toplote. Ameriški fizik Heyl piše o tem sledeče:

"Bitja se morajo hraniti in porabljajo pri tem škrob kot najvažnejše živilo. V kruhu in zelenjavi ga jemo neposredno, v mesu rastlinojednih živali pa neposredno. Vsako živo bitje, naj si bo žival ali rastlina, se hrani s škrobom. Seveda je tu neka važna razlika. Rastline imajo same svoj laboratorij, ki pripravlja škrob, živali pa tega ne morejo in so navezane na posredovanje rastlin.

Rastlinski list je tisti laboratorij, v katerem nastaja škrob iz ogljika in vode. Za to je potrebna v prvi vrsti energija, ki si jo rastline pridobivajo iz sončne svetlobe in toplote. Škrob, ki pri tem nastaja, se uporabi, po nekih preoblikovanjih za tvorbo debel, ki jih pokurimo potem kot drva. Za škrob enega samega kosa lesa je treba mnogo tednov in mesecev sončnega žara. Drva vsebujejo torej koncentrirano energijo.

Tudi premog nam daje prav za prav sončno toploto. Rastline davnih dob so svojo snov spremenile v milijonih let najprvo v šoto, potem v rjavi premog, potem v črni premog. Če kurimo s premogom,se moramo za njegovo toploto zahvaliti torej sončnemu žaru, ki je napajal zemljo dolge milijone let. Iz istega vira dajeta bencin in petrolej pri svojem zgorevanju vročino. Če pogledamo razne vire sile, ki nam omogočajo življenje na tej zemlji, bomo ugotavljali vedno znova, da izvirajo iz sonca.

V prejšnjih časih, ko so se po oceanih vozili še v jadrnicah, je bilo sonce isto tako gonilna sila. Veter nastaja namreč tako, da se neki deli zemlje bolj ogrejejo nego drugi. Ogreti zrak se širi in je specifično lažji. Hladnejši in gostejši zrak, ki ga obdaja, ga potiska navzgor. Hladnejši zrak se pretaka potem kot veter proti bolj ogretim predelom.

Vemo, da je svetovna zaloga premoga, pa naj bo še tako velika, vendarle omejena. Zato se bavijo že danes z mislijo, kako bi našli nadomestilo za premog in mislijo, da bi to nadomestilo predstavljale vodne sile. A tudi te so posledica sončne energije. Sonce izžareva svojo vročino preko morij, jezer in rek in spreminja vsak dan mnogo nešteto ton vode v paro. Vodna para prehaja v zrak in pada potem iz njega kot dež na zemljo. Tako se voda neprestano nadomešča in se ohranja energijski vir.

Tudi notranja toplota zemlje je lahko vir energije. Pred nedavnim so poročali, da namerava islandska vlada izkoristiti tamkajšnje gejzire za kurjavo stanovanj in poslovnih prostorov. Tudi v nekaterih delih Italije in v Kaliforniji izbijajo vroči vrelci pare neprestano iz zemeljske notranjosti in to paro uporabljajo za pogon parnih strojev. Po današnjem naziranju znanosti je vir sile v tem primeru razpadanje radioaktivnih snovi v skalni gmoti zemeljske skorje in tudi ta energija izvira prvotno iz sonca. Vidimo torej, da je sonce dejansko pravir vsega življenja in da bi to življenje na zemlji brez njega ne bilo mogoče."

POSLEDICA PODMORSKE MIN E

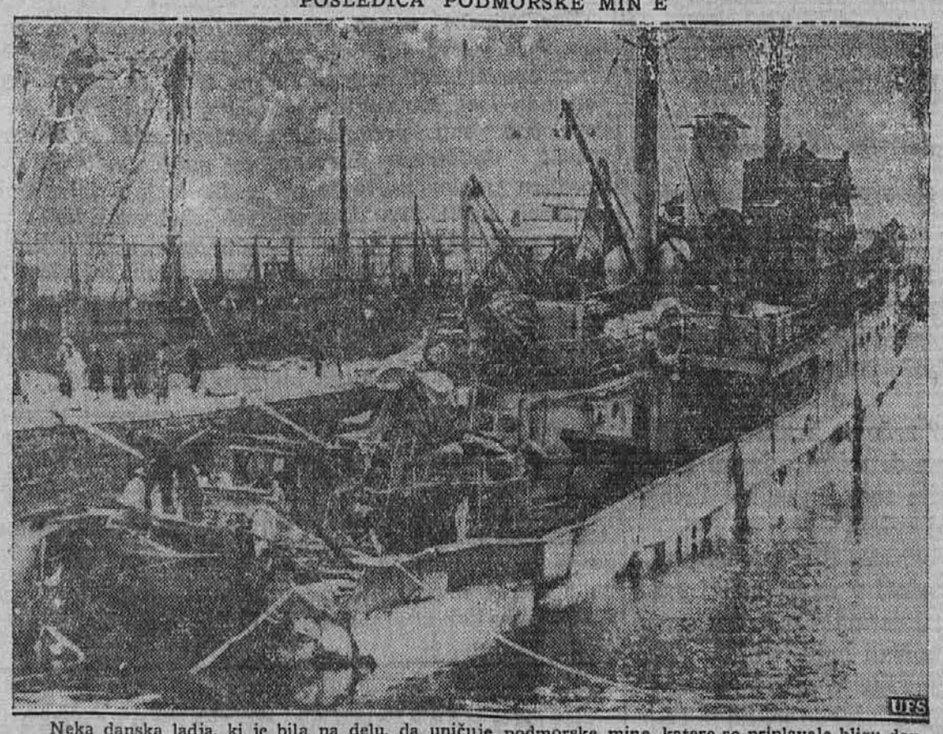

Neka danska ladja, ki je bila na delu, da uničuje podmorske mine, katere so priplavale blizu danskega obrežja. Pri tem pa je ladja zadela na neko mino; sama je bila znatno poškodovana, dve osebi pa ubiti.

RAZNE ZANIMIVOSTI

ANGLEŠKA OPTIČNA INDUSTRIJA

Velika Britanija je danes v proizvajanju optičnih predmetov popolnoma neodvisna in samostojna. Njeni proizvodi so prvovrstni. To je uspeh dvajsetletnega dela in neprestanega eksperimentiranja.

Pred svetovno vojno je Nemčija v pogledu produkcije optičnih instrumentov nadkriljevala Anglijo, ki je bila zaradi tega navezana na uvoz iz inozemstva. Danes izdelujejo Angleži vse to doma. Pomen optike v moderni vojni je ogromen. Potrebni so periskopi za podmornice in topništvo fotografski aparati za fotografiranje iz zraka, teleskopi, aparati za merjenje daljave in mnogo drugih naprav,ki si jih brez moderne vojne ne moremo zamisliti. Angleški optični proizvodi tekmujejo danes s prvimi tozadevnimi izdelki na svetu. V Hollywoodu n. pr. uporabljajo sedaj izključno leče angleškega izvora.

—o—

STOLETJA DRŽAVNE POKOJNINE

Mehiška vlada je sklenila, da bo ustavila državno pokojnino, ki so jo plačevali že 300 let. Pokojnino so prejemali potomci starega mehiškega cesarja Montezume, v zadnjem času morda samo zviti ljudje, ki so se za takšne potomce izdajali.

Že l. 1832., ko so ustanovili mehiško republiko, so sklenili, da bodo to pokojnino plačevali samo še začasno, potem pa se ni noben uradnik finančnega ministrstva dalje brigal za stvar. Nekdo je sedaj izračunal, da je država od l. 1832. plačala potomcem azteškega vladarja okrog 200.000 angleških funtov šterlingov. Nato je finančni minister predlagal, naj se to plačevanje takoj ustavi.

—o—

ENA IZ ZADNJE SVETOVNE VOJNE

Vdova Pavlina Möserjeva iz Arnstedta v Nemčiji je prejela te dni iz Berlina izkazilno značko sina Otona, ki je v zadnjem letu svetovne vojne izginil. Značko je spremljal uradni dopis, ki pravi, da je Oton Möser padel 18. aprila 1918. pri Wytschateju. Ko so na tem bivšem bojišču letos popravljali, so našli po več nego dvajsetih letih njegove zemeljske ostanke in značko. Telesne ostanke so pokopali na bližnjem vojaškem pokopališču, ga. Möserjeva, ki je v vojni izgubila dva sinova, sedaj vsaj ve, kje leži sin, ki so ga doslej pogrešali.

—o—

OTROK ŠEST DNI SAM V GOZDU

Holbrook, Ariz. — Sedem let stari deček Bruce Croizier je šel skozi preizkušnjo, ki bi marsikomu drugemu utegnila biti usodna. Preživel je namreč popolnoma sam šest dni in noči v divjem gozdu. Do tega doživljaja je prišel, ko se je izgubil od staršev, s katerimi je šel na lov. Skupine iskalcev so nato poizvedovale za njim dan za dnem, toda brez uspeha. Deček pa je med tem, kakor sam pripoveduje blodil po gozdu in bil enkrat celá 2 dni brez vode, hranil pa se je z želodom in podobnim sadežem. Spal je v duplinah, ali pa kar na prostem, odet z listjem. Končno je naletel na dva lovca, ki sta ga rešila trpljenja. Kljub tej trdi preizkušnji pa je dečkovo zdravje popolnoma povoljno.

—o—

ZA VARNOST NA ŽELEZNICAH

Če je prijetno naslanjati se skozi okno železniškega voza, kadar vozi vlak z brzino petdesetih, šestdesetih kilometrov na uro, je to kaj tvegano ravnanje, če vozi vlak z brzino sto ali več kilometrov. Zato uvajajo železniške uprave sedaj čedalje bolj hermetsko zaprte vagone s posebnimi napravami za ventilacijo.

Električni vlak "Breda," ki je pred kratkim dosegel nov hitrostni rekord za Italijo z več nego 200 km na uro, ima trdno zaprta okna, posebna naprava skrbi za to, da pride vsako uro v voz nad 4000 kubičnih metrov svežega, primerno segretega ali ohlajenega zraka. Poleti je zrak v vozu stalno za šest stopinj hladnejši nego zunaj, pozimi pa ima stalno dvajset stopinj nad ničlo. Razume se samo po sebi, da ima ta zrak tudi vedno zadostno količino vlage.

—o—

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

RUMUNSKO ODLIKOVANJE

Prizor, ko je rumunski poslanik Irimescu (na levi) nedavno podelil odlikovanje, poslano od kralja Karla, slavni letalki Jacqueline Cochran in njenemu možu v Washingtonu.

EVROPSKE RAZMERE

Sheboygan, Wis.

Nedavno je pred tukajšnim ameriškim "Ženskim Klubom", imel predavanje ravnokar iz Evrope se vrnivši odvetnik Charles Voigt, ki se je nahajal v Nemčiji takrat, ko je bila vojna napovedana. Ker je bilo njegovo predavanje jako zanimivo, ga na kratko opišem, morda bo zanimalo tudi čitatelje tega lista.

Anglija, je rekel govornik, še vedno živi v preteklosti, to je, obožuje in slavi svoje lorde in kralje, ki so preminuli pred več sto leti in jih ob vsaki priliki za vzgled postavlja, sedanjosti pa ne posveča dovolj pažnje. V Nemčiji je ravno nasprotno. Najrajši bi pozabili vso preteklost in vso zgodovino in živeli le sedanjosti — Nazizmu. Medtem ko vojna Angležem precej nervoznosti povzroča in se zlasti bojijo zračnih napadov, je v Nemčiji vse mirno in navadno. V Angliji takrat še ni bilo pomanjkanja jestvin, v Nemčiji so pa že dajali hrano na karte. Tako je bilo za eno osebo na teden — pomislite na teden — odmerjeno dve unči mesa in eno jajce. Pristne kave ni bilo nikjer ampak le nekaka zmes kavi podobna. Nihče ni mogel kupiti sirovega masla, niti smetane; mleko se je dobilo le posneto. Nobenega inozemskega lista ni bilo na trgu, ampak le taki, ki izhajajo v Nemčiji. Nihče ne sme — in to pod strogo kaznijo — govoriti in razpravljati o valuti nemške marke, in zopet nihče ne sme naravnati svojega radija na kako inozemsko postajo. Za nakup obleke mora dati dovoljenje župan in to stori še le potem, ko stranka dokaže, da obleko nujno rabi. Naši Amerikanci bi radi kaj kupili za svojce doma, pa niso mogli, ker jim ni bilo moč dokazati, da kaj potrebujejo.

Že 25. avgusta, toraj en teden pred vojno napovedjo, so v Nemčiji noč in dan vozili vojake in municijo na poljsko mejo. Na vprašanje če to pomeni vojno, so naši Amerikanci dobili odgovor, da vojne nikdar ne bo. In vendar je bila čez en teden napovedana. Iz tega je razvidno v kaki nevednosti se drži nemški narod. — Po napovedi vojne bi naši turisti radi odšli iz Nemčije, pa ni bilo več dni nobenega osebnega vlaka na razpolago. Ko se jim je končno posrečilo dobiti prevoz, so bili potniki v vlaku tako natrpani kot sardine v škatlji, da so morali ves čas vožnje do mesta Cologne stati, toraj celih devet ur. Ko so se bližali švicarski meji, se je vlak naenkrat ustavil in naše Amerikance so pozvali v poseben prostor, kjer so jih preiskali. Več ur so jih zaslišavali, jih do golega slekli in preiskali vse od konca do kraja. V knjigah, ki so jih pri njih našli, so obrnili vsak list posebej, pri oblekah odparali podlago in pri čevljih odstranili pete, če bi morda tam kaj našli. Očividno so jih imeli za vohune, ker so gladko govorili tri jezike namreč, poleg angleščine še nemško in francosko. Končno so jim stražniki povedali, da bodo njih potne liste zadržali, ki jim bodo pozneje vrnjeni. Takrat so se pa naši potniki vjezili in Mr. Voigt jim je povedal, da je odvetnik in kot tak pozna postave in ve, da potnega lista ne morejo zadržati če je v redu. Zagrozil je, da se bodo pritožili na ameriško poslaništvo radi takega postopanja, kar je toliko pomagalo, da so jim bili potni listi vrnjeni, vseeno so pa k njim v vlak postavili dva stražnika, ki bi naj poslušala kaj bodo govorili. Da so bili malobesedni, se razume.

Govornik je še omenil, v kakem strahu živi nemški narod. Boji se javno govoriti in kar čudno se človeku vidi, ko se ljudje na ulici na vse strani ozirajo predno pričnejo pogovor, ker se bojijo, da bi kdo prisluškoval. Tudi je pod kaznijo prepovedano zbirati se na ulici; k večjemu pet ljudi sme skupaj stati v pogovoru, če jih je več, jih stražnik razžene. Prepovedani so vsi klubi in društva, razen nazijskih seveda, ker se bojijo, da bi inteligentni ljudje uganili kakšno, ki bi ne bila nazijcem po godu. Govornik je rekel, da ves čas njih bivanja v Nemčiji — nad dva tedna — ni videl nobenega človeka, ki bi se smejal. Vse je resno in napeto.

Hitler ni diplomat, je rekel Mr. Voigt, pač pa je Stalin. Ko se je Hitler pred svetom bahal in postavljal kaj bo naredil, je Stalin tiho in previdno delal načrte in danes je zmagovalec on in ne Hitler. Anglija in Francija nista bili za vojno pripravljeni. Nemčija in Rusija pa. Komunizem je slabši od nazizma ali fašizma. Medtem ko sta slednja dva le bolj narodna, je komunizem mednaroden in ogroža cel svet, ker ne prizna nobene vlade, nobene vere. Ako zmaga Nemčija, bo konec tudi nazizmu in komunizem bo zavladal svetu. Če zmagata Anglija in Francija, bo Nemčija razkosana in prideljena drugim državam, je bilo mnenje govornika.

Zanimivo je bilo tudi to, da noben Amerikanec, ki je potoval potom Italijanske linije, ni mogel kupiti karte, če je ni plačal s ameriškimi dolarji. Niti v svojo lastno valuto nimajo te države zaupanja. Tako je bilo tudi po celi Evropi veliko povpraševanje za ameriškim dolarjem. Več se je zanj dobilo kot za kak drug denar in vsak ga je z veseljem izmenjal. — Srečen dolar! Cel svet ga obrajta.

Marie Prisland.

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1601 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Božična darila

svojim domačim v stari kraj bo prav, da letos pošljete malo preje, kakor ste druga leta. Vojne homatije v Evropi povzročajo zakasnitve pri parnikih in železnicah, itd. Zato, da bodo vaše božične pošiljke dostavljene do zaželjenega časa je prav, da letos kak teden ali dva, iste preje odpravite, kakor ste jih preje v normalnih mirnih časih. Mi pošiljamo denar v Jugoslavijo in Italijo redno po dnevnem kurzu. Včeraj so bile naše cene:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:		ITALIJANSKE LIRE:	
Za $ 2.50	100 Din	Za $ 3.15	50 Lir
Za $ 4.80	200 Din	Za $ 6.00	100 Lir
Za $ 7.00	300 Din	Za $ 11.85	200 Lir
Za $ 9.20	400 Din	Za $ 17.25	300 Lir
Za $11.25	500 Din	Za $ 28.00	500 Lir
Za $21.75	1000 Din	Za $ 55.50	1000 Lir
Za $43.00	2000 Din	Za $109.00	2000 Lir

V ameriških dolarjih zdaj ni mogoče nakazovati pošiljk. — Pri višjih svotah se dovoli popust. — Radi zmedenih razmer v Evropi je možno, da tu in tam kaka pošiljatev zakasni, vendar kolikor je mogoče, se pošiljatve točno dostavljajo v Jugoslaviji in Italiji.

Vse pošiljatve naslovite na:
JOHN JERICH
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Jacob Gerend Furniture Co.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 65 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE
proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:
JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN PRODAJALEC HIŠ.

Tatenbah

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Dr. O. Ilaunig

Jetnik je sedel pri mizi ter gledal topo pred se, blebetajoč kakor otrok. Ni se zmenil ne za jetničarja in ne za zdravnika, s katerim se je prej vedno rad razgovarjal. Zdravnik mu je pravil to in ono, grof Tatenbah pa se je delal, kakor da bi ničesar ne razumel.

Nato se postavi Dr. Eisenschmidt pred grofa, ga ostro pogleda ter pravi:

"Grof Tatenbah, najnovejše vam še moram povedati, predno odidem, gotovo vas bo zanimalo."

Ta še vedno gleda v zid, kakor da bi ne bilo nikogar tukaj in bi ničesar ne slišal.

Dr. Eisenschmidtovim očem ni ostalo prikrito, kako je grof Tatenbah napel vse moči, da ne izda svoje radovednosti. Zato nagloma reče:

"Pred nekaj dnevi so privedli iz Čakovca grofico Zrinjsko sem v zapore, ne daleč od vas ima svojo celico."

Dr. Einsenschmidt je s posebnim povdarkom izgovoril te besede ter pri tem ni obrnil od grofa Tatenbaha svojih oči.

Trenutek je Tatenbah še bil miren. Naenkrat pa skoči pokonci ter se začne tresti na celem telesu. Nato pade na stol nazaj, si zakrije z rokami obraz ter zakriči z bolestnim glasom:

"O, ti moj angel, grofica Zrinjska, tudi ti si zaprta! Sedaj je vse zgubljeno."

In začel je bridko ihteti ter na glas jokati.

V tem položaju sta ga zapustila Dr. Eisenschmidt in jetničar Vampreht. Grof Tatenbah v svoji bolesti niti ni zapazil, kdaj sta odšla. Še le, ko je videl, da je zopet sam, se je zavedel, da je opustil vlogo umobolnega. Spoznal je, da je uničen vsak up, da bi se še mogel rešiti. Vest o strašni usodi nje, ki jo je častil kot nekako vzvišeno bitje ter jo smatral za vodilno zvezdo življenja, ga je popolnoma potrla.

Tako je postala tudi ta okolnost zanj pogubonosna.

* * *

Grofica Zrinjska je bila izpočetka potrta, ko je videla, da so se ponesrečili vsi načrti. Kmalu pa je zopet dobila svoje ravnotežje. Ni še vse zgubljeno, si je mislila, ni sicer upati za sedaj, da se osvobodimo. Toda rešiti hočem oba, mojega soproga in njega, ki ga ljubim iz dna duše, njega, ki se je radi mene žrtvoval ter stopil na nevarno pot. Sedaj se hočem jaz žrtvovati zanj, njegovo življenje naj ostane ohranjeno za njegovo rodbino, kateri sem povzročila toliko gorja. Izpolniti hočem obljubo, katero sem dala njegovi soprogi.

Ko je nekaj dni potem dal privesti preiskovalni komisar Calucci grofico Zrinjsko v sodno dvorano, da jo zasliši, je bila popolnoma mirna in trdne volje, da izvede svoj načrt.

Na komisarjevo vprašanje ali prizna svojo krivdo, je na njegovo veliko začudenje razkrila vse.

"Jaz sem napravila vse načrte," je izpovedala, "jaz sem bila tista, ki sem predla niti med zarotniki ter jih navduševala, ko so bili malodušni. Jaz sem iskala zaveznikov izven dežele in tudi grofa Tatenbaha sem pridobila, da se je nam pridružil, ne da bi vedel, kakšen je naš načrt. Jaz sem vsega kriva, mene sodite."

Ponosno je stala pred sodnikom ter ga gledala s svojimi žarečimi očmi, da je stopil nehote korak nazaj. Priznati je moral, da stoji za besedami te žene velika duševna moč ter da mora biti jako trdnega značaja tisti, ki se hoče ustavljati njenemu vplivu.

"Mogoče je to," reče po kratkem molku Calucci, "s tem pa drugi niso izven krivde. Tako govorite sedaj, grofica Zrinjska, ko drugih ni tukaj."

"O, slabo me poznate. Kar govorim tukaj, si upam povedati v navzočnosti vsakega osumljenca. Postavite me pred grofa Tatenbaha in slišali bote isto."

Komisarju Calucciju je prišel ta predlog kakor nalašč. Nadejal se je, da bi se o priliki snidenja dveh oseb, ki ju veže med seboj srčna ljubezen, mogle zvedeti takšne stvari, ki so važne za nadaljnji potek preiskave in bi mogle nuditi boljši vpogled v ustroj zarote.

"Da, grofica Zrinjska, vaši želji se bo ugodilo. Jutri se vrši vaše zaslišanje v navzočnosti grofa Tatenbaha."

"Hvala vam, to je moja srčna želja," reče grofica Zrinjska vsa vzradoščena.

* * *

Bilo je početkom meseca oktobra 1670. Goste megle, ki so prej zakrivale mesto Gradec s Schlossbergom vred, so zbežale pred ogrevajočimi solnčnimi žarki dalje proti severu v ozko Mursko dolino. Zlato solnce je poljubljalo s svojimi še vedno topiimi žarki naravo, ki se je že odevala v jesensko oblačilo.

Nekega dne početkom oktobra se dopoldne nagloma odprejo vrata celice grofa Tatenbaha. Med durmi se je prikazal jetničar Jurij Vampreht, ki je odvedel jetnika, ne da bi kaj spregovoril. Peljal ga je po dolgem hodniku ter ga spremil v večjo sobo, kjer so se vršila zasliševanja komisarja Caluccija.

Ta je že sedel z resnim obrazom za s črnim prtom pokrito mizo, zraven njega pisar, pred njim je ležal debel zvezek zapisnikov o tej zarotniški zadevi. Grof Tatenbah se postavi pred komisarja, kakor bi hotel vprašati, kaj hoče od njega.

Komisar ne spregovori besede, ampak samo pozvoni. Zunaj se slišijo koraki, vrata se odprejo, in v sobo stopi grofica Zrinjska, za njo pa stražnik.

Bliskoma se obrne grof Tatenbah, kakor da bi mu rekel notranji glas:

Sedaj vidiš še enkrat njo, po kateri hrepeni tvoje srce.

Oba jetnika se zdrzneta, za trenutek nastane molk. Nikdo od njiju ne more spregovoriti besede, samo gledala sta se. Pogled pa ni več tisti kakor je bil nekdaj, poln veselja in hrepenenja, otožnost in žalost se je brala obema v očeh.

A le trenutek je trajal ta nemi prizor.

"Erazem Tatenbah, odpusti mi," vzklikne grofica Zrinjska, ki je pred nekaterimi trenutki stopila v dvorano samozavestna in ponosna ter se zgrudi pred ljubljenim prijateljem na tla.

"Vstani, draga," reče grof Tatenbah mirno in s tolažilnim glasom, "nimam ti ničesar odpustiti. Usoda je hotela, da sva se spoznala. Kar si nameravala, je bila vzvišena misel. Če nisi uspela, je nesreča, za katero nikdo ni odgovoren."

(Dalje prih.)

VLJUDNI JAPONCI

Zgodovinsko znana vljudnost v cesarstvu vzhajajočega sonca opozarja slehernega Japonca,da vsakršno neljubo zadevo čim bolj prizanesljivo sporoči dotičnemu človeku. Značilen primer za to je posladkani izgon severnoameriškega pisatelja Schererja. Ta se je z neko svojo knjigo Japoncem tako zameril, da je že kar sam pričakoval, da ga bodo izgnali iz Japonska. Vendar ni dobil nobenega takega ukaza. A nekega dne ga je visok uradnik zunanjega ministrstva pozval, naj pride v "povsem zasebni zadevi" k njemu. Ministrski uradnik je Američanu izrazil sočutje, ker ga je zadela nesreča v družini, o kateri je zunanje ministrstvo pravkar zvedelo. Schererjeva hčerka da je smrtnonevarno zbolela, in Schererjeva žena ga nujno prosi, naj takoj pohiti k bolniški postelji svojega otročiča. Scherer se je ves ganjen zahvalil za to sporočilo in je dejal, da si bo koj priskrbel vozni listek za v San Francisco. — Scherer je samskega stanu in nima ne žene ne otroka. Vedel je, da je zunanjemu ministrstvu znano,da ni poročen. A razumel je vljudni namigljaj...

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Kuhajte s plinom

IN PRIHRANITE RAZLIKO

✠ Plinske peči nove vrste so tako različne od plinskih peči stare vrste, kakor so današnji avtomobili različni od onih pred leti! Moderna avtomatična plinska peč je zadnja beseda v udobnosti kuhanja, snažnosti in varčnosti! Chicaških družin si jih po več kot 1300 na teden nabavlja moderne plinske peči!

Samo moderna plinska peč ima vse te pripomočke za boljšo kuho!

★ **GORILEC NA VRHU,** ki se prižge avtomatično. Ni treba vžigalice prižigati — katerakoli stopinja vročine trenotno!

★ **VELIKI GORILCI,** ki izvrše najhitrejše kuhanje, kar jih je še znanih!

★ **KONTROLA VROČINE V PEČI**—konča kuhanje z "ugibanjem"— drži vročino v peči v bližini 5 stopinj od zaželjene temperature.

★ **BREZDIMNI PRAŽILEC** izločuje dim, praži v dvakrat hitrejšem času!

★ **AVTOMATIČNA KONTROLNA URA** (Na željo)— prižge vročino in jo ugasne v vaši odsotnosti.

★ **TISOČ RAZLIČNIH VROČIN!** Lahko dobite katerokoli stopinjo vročine trenotno! Brez čakanja.

Velik popust za vašo staro peč — Vaša stara peč kot prvo naplačilo — Lahki mesečni obroki.

MODERN COOKERY . . CONSTANT HOT WATER . . SILENT REFRIGERATION . . GAS HEATING

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

PHONE WABASH 6000

Pisano polje

J. M. Trunk

Stric s hlebom. To bi bil Stalin, ako bi Anglež — zblokiral Hitlera. Sicer trdijo Nemci, da bodo oni prej zblokirali Angleže, in moramo počakati. Zanimivo je za danes le, da je baje kašča strica Stalina hudo prazna, ker Večerna Moskva poroča, da stane v Moskvi liter mleka — 40 centov. Same — zagonetke.

*

Poleg vojnih homatij in zmešnjav imamo še nekaj domačih homatij in zmešnjav. "Prosveta" jih izlije v člančič "Žalenje pokojnikov." Pokojnik je bil brez vere, umrl tako, domači pa menda le niso za — civilne "obrede," dasi so menda celo tako lepi (??), in naročijo kakega "pričarja," ali pa ga naroči kak pogrebnik. Ali ni to strahovita mizerija? Kakor pri Stalinu rečem tudi tu: Če je Bog, ga niti Stalin ne more ubiti, ako pa ni Boga, niti katoliških obredov ni treba, in če je Bog, so na mestu le katoliški obredi, in vsi drugi obredi za krščenega katoličana le farsa.

Ker ste zmede, imate zmede.

*

Iz sosednega Rock Springsa, Wyo., se oglaša v "Prosveti" John Pintar. Mož je moral biti nekoč v drugem taboru, ker pozna vsebino pridige kakega fajmoštra. Zdaj je zopet v drugem taboru, kjer ni pridig, pa nekaj le grize. Posebno papež mu leži v želodcu, ker se menda posti in leži na golih tleh. Saj bi bilo res šmentano, ko bi bilo le treba nekaj pokore, ko na drugi strani kdo meni, da ni nobenega Boga, ali ljudje verujejo le na "našemljenega boga." Objavlja neko pismo iz Selške doline, kjer nekdo pripoveduje, kako je zdaj tam hudo, ko bo vse vojaščina pozobala, in so tam "izgubili vero, kar so je še imeli in zdaj nihče ne verjame na nekega namišljenega boga." No, če so verovali na takega boga, ne bo škoda za vero, ker bi to ne bila nobena vera. Drugo pa je, če so izgubili vero na Boga, ki je, in to radi Hitlera in Mussolinija in vojaščine. Nekoč sem sam slišal na lastna ušesa, kako so na Gorenjskem blagrovali Goričane, da so prišli pod Italijo, "ker imate oranže." Zdaj izgleda, da zopet ni prav, ako bi Gorenjsko branili vojaki. Eh. .er. .vojska, vojaki, Hitler. . to je bunk, glavno je, da najdejo opravičbo, ko je šla vera na Boga fuč, in John Pintar pozivlja duhovščino, naj pokaže, koliko ima vpliva pri bogu," ne pri Bogu, pri nekem namišljenem bogu. To je štirioglat krog, ker po zdravi človeški pameti ne more biti nobenega vpliva pri nečem, česar ni, ali je le namišljeno. Kak "bog" ne more imeti moči, pač pa jo ima Bog, ampak ne bo moči, ko je šla vera na Boga fuč. To velja prav za Johna Pintarja v prvi vrsti. Ako je papežu "hudo za Slovane," bi moral vsak Slovan to upoštevati, da je komu vsaj hudo, Johnu Pintarju pa ni prav, da je papežu hudo, toraj mu mora biti prav, da se godi Slovanom kakor pesu pod mizo.

*

V Pittsburghu se je pri "Naprelju" nekaj dogodilo, kar se pač večkrat dogaja. Me ne briga, in niti ne, ako pravijo, da ni z "Naprejem" v zvezi. Socialist A. Garden pa objavlja o tem dolg članek. On mora poznati, in morda je prav resnici, kako se postopa v Moskvi s takimi, ki so šli v Moskvo. Da je marsikak idealist razočaran, je naravno, ker je morda pričkoval, da se bo že jutri s parom vozil, ker je šel v Moskvo ali med komuniste. Take robe niti komunisti nimajo. G. Garden pa piše in trdi, da so prav katoličani še za veliko stopnjo slabši od teh slabih komunistov, in slabši še jezuiti. Ali niste hudo fanatični tudi neki — socialisti?

—o—

NAROČNIKOM PESMARICE "BARČICE"

sporočamo, da je dospelo za pesmarico toliko naročil, da je nam vsa prva pošiljatev že posla. Novo pošiljatev dobimo v nekaj tednih in kakor hitro dospe bomo pesmarico poslali vsem naročnikom, za katere jo je zmanjkalo.

Knjigarna Amer. Slovenec

IGRE ZA DRAMSKE ODRE

GUZAJ. — Igra v petih dejanjih, z ne preštevilnim osobjem. Igra ima zgodovinsko ozadje po ljudski povesti "Guzaj". Stane.. 35c

IZGUBLJENA OVCA. — Igra v treh dejanjih prav zanimiva..... 35c

KRIŽ IN SOVJETSKA ZVEZDA — Drama v štirih dejanjih. Zelo zanimiva in priporočljiva prav za sedanje čase, ker je obenem poučna kam privedejo narode in ljudstva razni izmi 35c

Naročila pošljite na

Knjigarno Amerikanski Slovenec,
1849 West Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

MOLITVENIKI

Vsem, ki so nas zadnje mesece popraševali po molitveniku *"DUŠNA PAŠA"*, ki ga je spisal škof Friderik Baraga in so ga izdali preurejenega v starem kraju javljamo, da smo jih dobili v prodajo in zalogo.

Molitvenik *"DUŠNA PAŠA"* stane.....$1.50.

V prodajo smo dobili tudi molitvenik *"SVETE MAŠE"*, ki ga je sestavil in priredil č. g. Vital Vodušek. Tudi ta molitvenik stane.....$1.50.

Tretji molitvenik, ki smo ga prejeli v prodajo je *"SLAVA GOSPODU"*, ki stane tudi $1.50.

Naročilom je pridjati potrebni znesek in poslati na:

KNJIGARNA AMER. SLOVENEC
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Najpripravnejši

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE JE:

SLAVA MARIJI

(Spisal P. K. Zakrajšek.)

Tiskan v mastnem tisku, kakor so te dve vrste v okvirju.

Vsebuje tri maše; raznevrstne molitve; križev pot; več litanij, pesmi in skupne molitve, ki jih rabijo društva pri skupnih obhajilih. Je zelo praktičen molitvenik.

Molitvenik je vezan na tri načine in stane:

Vezan v umetno usnje, zlata obreza.....$1.00
Vezan v pristno usnje trde platnice, zlata obreza $1.25
Vezan v fino usnje, vatirane platnice, zlata obreza $1.50

Pri naročilih vedno omenite, katere vrste vezavo želite in za isto pošljite potrebni znesek, kakor navedeno v cenah.

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, -:- Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavlje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:
Trdovezan v platno.... $1.50
Broširan mehko $1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

NE POZABITE!

Da je v teku kampanja mesečnika **"Novega Sveta"**, ki se zaključi ta mesec **dne 30. novembra 1939.** Ne pozabite, da so vam na razpolago lepe nagrade za nove in stare naročnike. Vsakdo kdor le tudi samo obnovi naročnino za celo leto, je deležen ene izmed krasnih slik: 1. Sliko krasnega **"Križevega pota"**; 2. Sliko sedanjega **"Sv. Očeta Pija XII."**; 3. Sliko **"Večer v planinah"** in 4. Sliko **"Mati z otroci"**. Vse slike so krasne. — Obenem ne pozabite, da vsak dolar plačan za nove naročnine šteje v tej kampanji **500 glasov** in vsak dolar plačan za obnovitev starih naročnin šteje **100 glasov.** Pomagajte s svojimi glasovi kandidatom. Ne pozabite omeniti komu želite dati svoje glasove! Agitirajte za mesečnik **"Novi Svet"!**